

České vysoké učení technické v Praze

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA

Podpora otevřeného přístupu na ČVUT

role ÚK v podpoře OA

Lenka Němečková, Věra Pilecká (Ústřední knihovna ČVUT)

Otevřený přístup a institucionální repozitář ČVUT v programu HORIZON 2020, 8. 10. 2014

Otevřený přístup

- ▶ bezplatný neomezený online přístup k vědecké literatuře, zejm. plným textům článků publikovaných v recenzovaných časopisech, ale i dalším materiálům
- ▶ pro uživatele znamená právo číst, stahovat, tisknout, vytvářet kopie, vyhledávat, využívat informací
- ▶ přínosy OA:
 - ▶ zviditelnění, zvýšené využívání a větší ohlas vědeckých publikací
 - ▶ zvýšení vlivu publikací financovaných z grantových / veřejných prostředků
 - ▶ zviditelnění vědeckých výsledků univerzity a celkové zvýšení její prestiže
 - ▶ přístup ke kvalitním odborným informacím zdarma a odkudkoli

Zlatá cesta – publikování v OA časopisech

▶ **otevřené časopisy**

- ▶ jejich plné texty jsou otevřeně a bezplatně dostupné všem uživatelům
- ▶ úroveň a kvalita je zajištěna recenzním řízením
- ▶ od autorů většinou nevyžadují přenechání jejich autorských práv (ponechávají autorovi copyright), popř. uzavírají s autorem/autory licenční smlouvu o vydání článku
- ▶ vydavatelé mohou od autora vyžadovat poplatky za publikování (tzv. Article Processing Charges)

▶ **úplný OA**

▶ **pozdržený OA – časové embargo**

- ▶ volný přístup ke článkům umožněn vydavatelem až po stanovené lhůtě, v období embarga podléhají předplatnému (popř. hybridnímu modelu)

▶ **hybridní model**

- ▶ po zaplacení poplatku autorem je článek z časopisu (dostupného jinak pouze na základě předplatného) zveřejněn v režimu OA
- ▶ např. Springer, Elsevier, Cambridge University Press

Informace o OA časopisech

- ▶ [DOAJ](#) – Directory of Open Access Journals
 - ▶ recenzované OA časopisy, které poskytují bez embarga plné texty článků (všechny jazyky a obory)
 - ▶ informace o poplatcích pro autory
- ▶ OA časopisy pro ČVUT
 - ▶ výběr pro obory ČVUT
 - ▶ web ÚK <http://knihovna.cvut.cz/veda/open-access/oa-casopisy-pro-cvut.html>
- ▶ predátorské časopisy
 - ▶ pseudovědecké časopisy založené primárně k vybírání autorských poplatků, pochybná kvalita
 - ▶ Beall's list - seznam potenciálních či pravděpodobných [predátorských časopisů](#) a [predátorských vydavatelů](#)

× 10 ↓ ? order by ... relevance search all

+ Subject

acta polytechnica

+ Country of Publication

journal ×

+ Publisher

+ Platform, Host, Aggregator

..

1 – 2 of 2

..

 Acta Polytechnica

Subjects: Engineering (General), Civil engineering (General), Technology

Publisher: Czech Technical University, Prague

Platform, Host, Aggregator: OJS

Publication charges?: No charges (see <http://ojs.cvut.cz/ojs/index.php/ap/about/submissions#authorGuidelines>)

Started publishing Open Access content in: 2001

Journal Language: English

ISSN(s): 1210-2709, 1805-2363

Keywords: engineering, physics, mathematics

Date added to DOAJ: 2013-10-27

Home page: <http://ojs.cvut.cz/ojs/index.php/ap/index>

Country of publication: Czech Republic

SHARE

Publikační poplatky

- ▶ uznané náklady v Horizont 2020 po dobu řešení projektu
- ▶ příklady výše poplatku dle vydavatele a časopisu:

Vydavatel	USD	EUR	
Elsevier	100 – 5 000		2 500 USD
Springer	335 – 1 996	250 – 1 500	1 345 USD / 1 000 EUR
IEEE	1 350 – 1 750		
Wiley – Blackwell	800 – 3 000	600 – 2 500	2 000 USD / 1 500 EUR
IOP Institute of Physics	2 700	1 950	
Taylor & Francis	700 – 2 950	525 – 2 150	2 950 USD / 2 150 EUR
Hindawi Publishing Corporation	cca 600 – 1 000		

Zelená cesta OA – autoarchivace v repozitářích

- ▶ **OA repozitáře**
 - ▶ volně dostupné elektronické kolekce vědeckých a akademických prací autorů z jedné instituce nebo oboru
 - ▶ obsah: recenzované články z odborných časopisů, plné texty konferenčních příspěvků, vysokoškolské kvalifikační práce, prezentace, audio, video, data
- ▶ **informace o repozitářích**
 - ▶ registry repozitářů, např. [OpenDOAR](#), [ROAR](#), [DSpace.org](#)
 - ▶ prohledávání obsahu, např. [BASE](#), [OpenAire](#)
- ▶ **autoarchivace**
 - ▶ uložení kopie článku autorem v repozitáři (na ČVUT prostřednictvím komponenty VVVS) nebo na webových stránkách
 - ▶ řada renomovaných vydavatelství (Springer, Elsevier, IEEE, IoP) autoarchivaci umožňuje
 - ▶ nutno respektovat práva vydavatele

Verze článku

▶ **e-print**

- ▶ souhrnné označení pro všechny elektronické verze článku z (recenzovaného) časopisu

▶ **preprint**

- ▶ verze článku před recenzí
- ▶ Submitted Version, Author's Original, author-prepared version

▶ **postprint**

- ▶ finální verze článku po recenzním řízení
- ▶ AAM (Accepted Author Manuscript), Accepted Version, final peer-reviewed manuscript

▶ **vydavatelská verze/PDF**

- ▶ finální verze článku s grafickou úpravou vydavatele
- ▶ Version of Record, Final Published Version, publisher's version (the final article)

- ▶ Pro autoarchivaci je zapotřebí souhlas vydavatele (pokud autor předává autorská práva vydavateli); podmínky autoarchivace jsou uvedeny ve smlouvě s vydavatelem a většinou také na jeho webové stránce.

Politiky vydavatelů

- ▶ služba [SherpaRoMEO](#)
 - ▶ přehled podmínek vydavatelů, které souvisí s autoarchivací
 - ▶ rozdílné barvy vyjadřují zjednodušeně politiku jednotlivých vydavatelů ve vztahu k archivaci e-printů u nich publikovaných článků v OA archivech a práva autora
 - ▶ **zelená** – podpora OA archivace všech verzí textu včetně postprintu nebo finální vydavatelské pdf verze
 - ▶ **modrá**
autor může archivovat postprint nebo vydavatelskou verzi/PDF
 - ▶ **žlutá**
autor může archivovat preprint
 - ▶ **bílá**
vydavatelé formálně nepodporují autoarchivaci
 - ▶ odkaz v komponentě VVVS při vkládání plného textu – přímo na záznam příslušného časopisu
- ▶ [web ÚK](#) – Politiky významných vydavatelů ve vztahu k OA

Záznam časopisu v SherpaRoMEO – politika vydavatele vůči autoarchivaci

Journal: IEEE Transactions on Image Processing (ISSN: 1057-7149)
RoMEO: This is a RoMEO green journal
Paid OA: A paid open access option is available for this journal.
Author's Pre-print: ✓ author can archive pre-print (ie pre-refereeing)
Author's Post-print: ✓ author can archive post-print (ie final draft post-refereeing)
Publisher's Version/PDF: ✗ author cannot archive publisher's version/PDF
General Conditions: <ul style="list-style-type: none">• Author's pre-print on Author's personal website, employers website or publicly accessible server• Author's post-print on Author's server or Institutional server• Author's pre-print must be removed upon publication of final version and replaced with either full citation to IEEE work with a Digital Object Identifier or link to article abstract in IEEE Xplore or replaced with Authors post-print• Author's pre-print must be accompanied with set-phrase, once submitted to IEEE for publication ("This work has been submitted to the IEEE for possible publication. Copyright may be transferred without notice, after which this version may no longer be accessible")• Author's pre-print must be accompanied with set-phrase, when accepted by IEEE for publication ("(c) 20xx IEEE. Personal use of this material is permitted. Permission from IEEE must be obtained for all other users, including reprinting/ republishing this material for advertising or promotional purposes, creating new collective works for resale or redistribution to servers or lists, or reuse of any copyrighted components of this work in other works.")• IEEE must be informed as to the electronic address of the pre-print• If funding rules apply authors may post Author's post-print version in funder's designated repository• Author's Post-print - Publisher copyright and source must be acknowledged with citation (see above set statement)• Author's Post-print - Must link to publisher version with DOI• Publisher's version/PDF cannot be used• Publisher copyright and source must be acknowledged
Mandated OA: Compliance data is available for 12 funders
Paid Open Access: IEEE Open Access Publishing Options
Copyright: Electronic information dissemination policy - copyright form (pdf) - Copyright Policy
Updated: 05-Jun-2014 - Suggest an update for this record

Kde najít informace pro autory?

- ▶ [Elsevier](#)
 - ▶ Authors, editors & reviewers
- ▶ [Wiley](#)
 - ▶ Author Services
- ▶ [Taylor and Francis](#)
 - ▶ Instructions for Authors (pro časopis)
 - ▶ Authors & Editors (informace vydavatele)
 - ▶ [Author Service site](#)
- ▶ [IEEE](#)
 - ▶ Author Tools / Author resources
- ▶ [Springer](#)
 - ▶ For Authors & Editors
- ▶ [Scientific.net](#)
 - ▶ Terms & Conditions
 - ▶ Policy and Ethics
- ▶ [TTP – Trans Tech Publications](#)
 - ▶ Policy and Ethics

Publikování v rámci Horizont 2020 na ČVUT

zelená cesta krok za krokem

- ▶ napíšete článek, odešlete do redakce – PREPRINT
- ▶ připomínky z recenzního řízení, zapracování připomínek, odeslání do redakce, schválení redakcí – POSTPRINT
- ▶ zveřejnění v časopise – VYDAVATELSKÁ VERZE
- ▶ vytvoření záznamu ve VVVS
 - ▶ uložení plného textu dle politiky vydavatele, dle licenční smlouvy
 - ▶ nastavení časového embarga (pokud je vyžadováno)
- ▶ automatický export do repozitáře ČVUT
 - ▶ kolekce dle katedry autora + kolekce OpenAire
- ▶ sklizení kolekce OpenAire z Digitální knihovny ČVUT evropským systémem/portálem OpenAire - SPLNĚNÍ POŽADAVKŮ
HORIZONT 2020

Připojení plného textu k záznamu publikace ve VVVS

Zveřejnění full-textu publikace v institucionálním repozitáři ČVUT (DSpace.cvut.cz)

Právo přístupu ?	-- vyberte ze seznamu --	Ověřit v systému Sherpa/RoMEO	Zveřejnit až po datum ?	
Soubor ?		Nahrát Smazat	Verze dokumentu ?	-- vyberte ze seznamu --
Expirace nesouhlasu ?				

Zveřejnění full-textu publikace v institucionálním repozitáři ČVUT

Právo přístupu ?	-- vyberte ze seznamu --	Ověřit v systému Sherpa/RoMEO	
Soubor ?	-- vyberte ze seznamu --	Nahrát Smazat	
Expirace nesouhlasu ?	není přístupný nikomu je přístupný až po vypršení zadané lhůty je přístupný vybranému okruhu uživatelů ČVUT až po přihlášení je přístupný všem		
		Uložit opravený záznam	Smazat záznam

Zveřejnit až po datum ?

Verze dokumentu ?

-- vyberte ze seznamu --
-- vyberte ze seznamu -- verze článku před recenzním řízením (autorský rukopis) verze článku se zapracovanými úpravami, které vznikly na základě rec. řízení konečná vydaná verze článku, tzv. vydavatelská verze

OA na webu ÚK ČVUT

- ▶ <http://knihovna.cvut.cz/veda/open-access/>
- ▶ teorie, důležité iniciativy
- ▶ vysvětlení pojmů
- ▶ praktické – OA časopisy a repozitáře pro obory ČVUT

České vysoké učení technické v Praze

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA

DĚKUJEME ZA POZORNOST!
DOTAZY?

lenka.nemeckova@uk.cvut.cz, tel.: 22435-9938, vera.pilecka@uk.cvut.cz, tel.: 22435-5000

Ústřední knihovna ČVUT, <http://knihovna.cvut.cz/veda/open-access/>